

Nap

Decemberben a napaktivitás hasonló volt, mint októberben, szintén sok volt a nagy méretű AA. A szabadszemes foltok gyakorisága 1,7. Az aktivitási szélesség jól láthatóan 10° körül csoportosul.

Hó elején nyugszik $+5^\circ$ -on másodszer a 9715-ös E típusú AA. 2-án területe 890 MH, csökkenő. Bonyolult szerkezetű.

4/5-én van a CM-en egy monopolár $+11^\circ$ -on (9721), CM után két umbrájú. Mögötte két nappal $+7^\circ$ -on egy kisebb I-C típusú AA halad át a korongon (9724). Mindkettő visszate

tér a hó végén, az első kis monopolár $+11^\circ$ -on 9761-es CM-en 1-jén, a másik egy tömör D $+6^\circ$ -on, a 9765-ös 3-án halad át a CM-en.

4-én ér CM-re -8° -on a 9718-as AA, E típusú, szabálytalan elnyúlt szakadozott foltokkal. Lasan bomlik. Területe 7-én 720 MH.

Átellenes félgömbön $+3^\circ$ -on (9727) nagyobb vezetővel egy C típusú AA halad. 8-án nyugszik monopolárként.

3-án kel -20° -on a 9727-es nagy, alaktalan folt sok umbrával. Szerkezete folyton változik. 9-én CM-en, 50x80 ezer km-es. 15-én nyugszik, ez a harmadik láthatósága volt. Hó végén ez is visszateér (immár negyedszer) ferde tengelyű E típusúként, vezetője szabályos, követője szakadozott É-D irányú (9767).

Egy 5-ei obszervatóriumi felvételen két nagy kiterjedésű fehér fler (?) látható, foltmentes területek felett.

9-én kel sok kis folt halmazaként a 9733-as $+10^\circ$ és $+15^\circ$ között harmadszor látható. 14-én vonul át a CM-en, 19-én nyugszik. Végig tartotta a szakadozott szétszórt szerkezetet.

16-án kel egy D típusú AA $+7^\circ$ -on. 18-án keletkezik azonos hosszúságon, de $+13^\circ$ -on egy új AA, mely a 21-ei CM-átmenetnél már E típusú. Mindkét AA azonos számon fut, 9742-es. 24-ére két gyönyörű E típusú csoporttá válnak, sok foltal, 100x160 ezer km-es területen „öszetapadva”. 27-ei nyugvásáig szabad szemes.

Észlelő	Észl.	Műszer
Balogh Zoltán (Hajdúböszörmény)	3	10 L
Bartha Lajos (Budapest)	14	5 L
Csiba Márton (Dunaújváros)	14	5 L
Hadházi Csaba (Hajdúhadház)	10	16 T
Keszthelyi Sándor (Pécs)	9	Sz
Keszthelyiné Sragner Márta (Pécs)	14	Sz
Kren Gustav (Zagrab, HR)	12	13 L
Ravasz Bálint (Orosháza)	3	5 L
Vida Tibor (Pécs)	10	20x60 B
Észlelések száma:	89	
Észlelt napok száma:	19	
Foltcsoport MDF:	10,0	
Fáktlyamező MDF:	4,9	
Rövidítések: AA= aktív terület, MDF= átlagos napi gyakoriság, PU= penumbra, U= umbra, CM= centrálmeridián.		

Az átellenes féltekén 16-án kel -9° -on egy visszatérő monopolár (9743), 22-én halad át a CM-en, 28-án nyugszik. Ezt követi közvetlen mögötte kb. 21-én keletkezve a 9748-as D típusú AA, amely 24-én már E típusú.

Dátum	AA	F	Dátum	AA	F	Dátum	AA	F
1.	10	-	11.	-	-	22.	11	4
2.	8	4	12.	-	-	23.	11	-
3.	10	-	13.	-	-	24.	9	4
4.	-	-	14.	6	5	25.	11	5
5.	-	-	15.	7	6	26.	-	-
6.	-	-	16.	9	5	27.	-	-
7.	11	-	17.	10	-	28.	-	-
8.	15	5	18.	-	-	29.	-	-
9.	14	7	19.	8	5	30.	-	-
10.	10	6	20.	9	-	31.	12	3
			21.	10	-			

21-én kel másodszer $+3^{\circ}$ -on a kb. 40 ezer km-es 9751-es AA, mely 24-én már E típusú, 27-én jut át a CM-en, mérete csökken.

27-én este kb. 20 órakor Süllysápról feltűnő sarki fényt észleltek. Napkitörésről még nem találtam hírt.

ISKUM JÓZSEF-KRISTA LARISZA

Kedves amatőrcsillagász társaim!

Az új év beköszöntével új vezetője lett a rovatnak. Ezúton szeretném megköszönni az eddigi rovatvezető, Iskum József lelkiismeretes munkáját. Igyekszem tartani a rovat színvonalát, ami persze sokban függ az észlelőktől és még inkább a beérkező észlelések számától, minőségétől. Eddigi ismereteim alapján csak elismeréssel szólhatok a Nap-észlelőkről, ugyanis nagyon sok szép észlelést küldenek. Egy kisebb félreértés miatt páran már a decemberi észleléseket is nekem küldték, persze én azokat is örömmel fogadtam. A decemberi észlelések elemzését a fenti okok miatt közösen végeztük Iskum Józseffel, mivel az észlelések másik része hozzá érkezett.

Szeretném továbbá bejelenteni, hogy minden aktív Nap-észlelő hamarosan kapni fog egy új észlelőlapot. Remélem minél többen, minél előbb megpróbálnak áttérni rá. Ez nagyban növelné az észlelések áttekinthetőségét és sokban megkönnyítené a rendszerezéssel és elemzéssel járó munkálatokat.

Új észlelőket is sok szeretettel várok az észlelők sorába. Ki is emelném a Nap észlelésének lényeges előnyét, miszerint *nappal* lehet végezni... (És a szemhéjak is talán kevésbé ölmosodnak el az álmoságtól.)

Véleményt, megjegyzést, kérdést az e-mail, ill. a postai címemre bátran lehet küldeni. (Érdeklődők ezeken a címeken kérhetnek új észlelőlapot.) E-mail: izisiz@mcse.hu, postacím: 1213 Budapest, Puli sétány 16.

KRISTA LARISZA